

PATVIRTINTA

Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos
biuro direktoriaus 2019 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-11

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2019–2021 M. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) 2019–2021 metų korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, Savivaldybių korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 2-185 ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

2. Programa parengta, atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytas korupcijos prevencijos priemones, visuomenės ir Biuro darbuotojų antikorupcinį švietimą, mokymą ir informavimą. Programa sudaroma 3 metams, ją tvirtina Biuro direktorius.

3. Programos paskirtis – užtikrinti Biuro 2016–2018 metų korupcijos prevencijos programos tęstinumą, intensyvinti korupcijos prevenciją, šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti.

4. Programa įgyvendinama pagal Programos priede pateiktą Programos įgyvendinimo priemonių planą.

II SKYRIUS APLINKOS ANALIZĖ

5. Korupcija vienas iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliantis grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei, iškreipiantis socialinį teisingumą, sąžiningą konkurenciją, verslo sąlygas, mažinantis ekonomikos augimą, keliantis pavojų valstybės valdymui, savivaldybės institucijų ir įstaigų stabilumui ir visuomenės moralei. Korupcijai įvertinti pasitelkiami sociologiniai ir ekspertiniai vertinimo būdai ir tyrimai, tačiau net ir jie ne visada atskleidžia korupciją visais įmanomais aspektais, nes korupcija yra latentinis reiškinys. Todėl vertinant korupciją tikslinga remtis įvairių tyrimų visuma ir faktiniais duomenimis apie padarytus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus.

6. Vienas iš garsiausių pasaulyje korupcijos suvokimo tyrimų yra korupcijos suvokimo indeksas (toliau – KSI), kuris atskleidžia, kaip pasaulio valstybėms pavyksta kontroliuoti korupciją. Jis parodo, kaip šalyje suvokiama valstybės ar savivaldybių tarnautojų ir politikų korupcija. KSI įverčiai rikiuojasi šimto balų skalėje, kur 100 balų žymi labai skaidrią valstybę, 0 – labai korumpuotą. Indeksas nustatomas remiantis verslo atstovų apklausomis ir kitais ekspertų tyrimais, o naujausius tyrimo duomenis kasmet skelbia tarptautinė nevyriausybinė organizacija „Transparency International“. Remiantis 2019 m. sausio 29 d. paskelbtais „Transparency International“ atliktamo tyrimo „Korupcijos suvokimo indeksas, 2018 m.“ rezultatais, 2018 m. Lietuvai buvo skirta 59 balai ir 38 vieta tarp tyrime vertinamų 180 pasaulio valstybių. Lyginant su 2017 m., KSI rezultatas nepasikeitė – Lietuvos įvertis ir pasaulinis reitingas išliko stabilūs. Šiais metais aukščiausiais KSI

balais įvertintos šios valstybės: Danija (88 balai), Naujoji Zelandija (87 balai) ir Suomija (85 balai). Plačiau su tyrimo rezultatais galima susipažinti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų svetainėje.

7. Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimo centras „Vilmorus“ 2018 m. gruodžio – 2019 m. sausio mėn. atliko tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2018“, kurį inicijavo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba. Tyrimo tikslas – įvertinti korupcinę situaciją Lietuvoje bei palyginti ją su ankstesnių metų rezultatais. Tyrimo uždaviniai: įvertinti tikslinių grupių požiūrį į korupciją, korupcijos paplitimą įvairiose institucijose, nustatyti respondentų korupcinę patirtį, įvertinti antikorupcinį potencialą. Buvo tiriamos trys tikslinės grupės: Lietuvos gyventojai, verslo įmonių vadovai ir valstybės tarnautojai. Iš viso apklausti 1 004 Lietuvos gyventojai, 501 verslo įmonių vadovas, 507 valstybės tarnautojai.

Atvirame klausime apie labiausiai korumpuotas institucijas gyventojai dažniausiai minėjo sveikatos apsaugos institucijas (50 %), Seimą (32 %), teismus (27 %). Įmonių vadovai ir valstybės tarnautojai dažniausiai taip pat minėjo sveikatos apsaugos institucijas (35 % ir 43 % atitinkamai), Seimą (22 % ir 23 % atitinkamai) ir savivaldybes (22 % ir 29 % atitinkamai).

Lyginant su 2016 m., visuomenės nuomone, sumažėjo korupcijos, kaip problemos, svarba. Padaugėjo nurodančių, kad sumažėjo korupcijos mastai per 5 metus ir per 12 mėnesių. Mažėja kyšių prievartavimo ir davimo indeksai, mažėja korupcinė patirtis. Per dvejus metus išaugo žinomumas, į ką kreiptis dėl korupcinių įvykių. Nepakantumas korupcijai ir kyšininkavimui išlieka tame pačiame lygmenyje.

8. Biure korupcijos prevencija vykdoma nuo 2011 m. Vykdomi teisės aktų reikalavimai, vyksta antikorupcinis švietimas ir informavimas. Pagal priemonių plane nustatytus kriterijus įgyvendintos visos Biuro 2016–2018 metų Programos, patvirtintos Biuro direktoriaus 2016 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro korupcijos prevencijos programos ir programos įgyvendinimo 2016–2018 metų priemonių plano patvirtinimo“, priemonės.

9. Įgyvendinant 2016–2018 metų programą, Biuro veikloje korupcijos apraiškų nenustatyta.

10. Biuro svetainėje www.paneveziorsvb.lt nuorodoje „Korupcijos prevencija“ skelbiama Biuro korupcijos prevencijos Programa bei Programos įgyvendinimo priemonių planas. Nuorodoje „Korupcijos prevencija“ nurodyta informacija, į ką kreiptis, norint pranešti apie korupciją. Tokiu būdu užtikrinama, kad Biuro interesantai turėtų galimybę pranešti apie esamus ar galimus korupcinius pažeidimus.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI

11. Programos strateginis tikslas – užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos priemonių vykdymo koordinavimą, korupcijos kontrolės tęstinumą, padidinti skaidrumą, atvirumą, kelti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą, stiprinti pilietiškumą ir netoleranciją korupcijai ir diegti sąžiningo elgesio standartus. Korupcijos prevencijos srityje siekiama atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti.

12. **Pirmasis programos tikslas** – siekti Biuro valdymo efektyvumo, sprendimų skaidrumo, viešumo, atskaitingumo visuomenei, darbuotojų atsparumo korupcijai.

13. Uždavinys pirmajam programos tikslui pasiekti – didinti viešumą, stiprinti darbuotojų atsparumą korupcijai, skatinti pilietinį aktyvumą.

14. **Antrasis programos tikslas** – užtikrinti skaidrų ir racionalų prekių, darbų ir paslaugų pirkimą, vykdant viešuosius pirkimus.

15. Uždavinys antrajam programos tikslui pasiekti – stiprinti viešųjų pirkimų priežiūrą, įgyvendinti skaidrumo ir viešumo principus, vykdant viešuosius pirkimus

IV SKYRIUS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, FINANSAVIMAS, STEBĖSENA,
VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

16. Už Programos įgyvendinimo organizavimą (koordinavimą), kontrolę, atsako Biuro direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas.

17. Programai įgyvendinti sudaromas priemonių planas (priedas). Jame nustatytos įgyvendinimo priemonės, jų vykdymo terminai, vykdytojai.

18. Kartą per metus ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 dienos atlikti Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo vertinimą. Ataskaita viešai paskelbiama Biuro internetinėje svetainėje.

19. Atsižvelgiant į kompetentingų institucijų bei asmenų išvadas ir rekomendacijas, metinę Programos vykdymo ataskaitą, sociologinių tyrimų rezultatus, kitą reikšmingą informaciją, Programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas gali būti peržiūrimi iki einamųjų metų IV ketvirčio pabaigos.

20. Programos veiksmingumas nustatomas vadovaujantis vertinimo kriterijais:

20.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičius;

20.2. įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičius;

20.3. Programos įgyvendinimo priemonių plano įvykdymas nustatytais terminais;

20.4. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius;

20.5. darbuotojų mokymų korupcijos prevencijos klausimais, skaičius.

21. Programa vykdoma iš Biuro biudžeto asignavimų. Programos priemonių įgyvendinimo finansavimas numatomas, atsižvelgiant į Biuro finansines galimybes.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Ši Programa skelbiama Biuro internetinėje svetainėje (www.paneveziorsb.lt).

**PANEVŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2019–2021METŲ
 PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS**

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Vykdytojai	Įvykdymo laikas	Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai
Programos strateginis tikslas – užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos priemonių vykdymo koordinavimą, korupcijos kontrolės tęstinumą, padidinti skaidrumą, atvirumą, kelti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą, stiprinti pilietiškumą ir netoleranciją korupcijai ir diegti sąžiningo elgesio standartus.				
Pirmasis programos tikslas – siekti Biuro valdymo efektyvumo, sprendimų skaidrumo, viešumo, atskaitingumo visuomenei, darbuotojų atsparumo korupcijai				
Uždavinys – didinti viešumą, stiprinti darbuotojų atsparumą korupcijai, skatinti pilietinį aktyvumą				
1.	Paskirti asmenį, atsakingą už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Biuro direktorius	2019 m. balandis	Biure paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą
2.	Biuro interneto svetainėje skelbti Korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo 2019–2021 m. priemonių planą	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	2019 m. balandis	Programos ir priemonių plano paskelbimas interneto svetainėje
3.	Parengti ir supažindinti darbuotojus su elgesio, susidūrus su korupcinio pobūdžio nusikalstama veika taisyklėmis	Biuro direktorius Asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Iki 2019 m. IV ketv.	Parengtos taisyklės, supažindinti pasirašytinai visi biuro darbuotojai
4.	Nuolat viešinti visas korupciją mažinančias priemones, kurti nepakančios teisės nusižengimams įstaigos įvaizdį	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Nuolat	Paskelbtų priemonių skaičius
5.	Dalyvauti organizuojamuose mokymuose korupcijos prevencijos temomis	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Nuolat	Mokymų ir juose dalyvavusių Biuro darbuotojų skaičius
6.	Gavus informaciją dėl galimų ar faktinių korupcinių veikų, nedelsiant informuoti Biuro direktorių, analizuoti ir suderinus su Biuro direktoriumi pavišinti teisės aktų nustatyta tvarka užfiksuotus korupcijos faktus	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Gavus informaciją, nedelsiant Nustačius korupcijos atvejus	Biurui pateiktų pranešimų skaičius Savalaikis reagavimas ir priemonių skaičius

7.	Informuoti visuomenę apie Biuro vykdomą korupcijos prevencijos veiklą ir įgyvendinamas antikorupcines priemones	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą	Nuolat	Pateiktos informacijos skaičius
Antrasis programos tikslas – užtikrinti skaidrų ir racionalų prekių, darbų ir paslaugų pirkimą, vykdant viešuosius pirkimus				
Uždavinys – stiprinti viešųjų pirkimų priežiūrą, įgyvendinti skaidrumo ir viešumo principus, vykdant viešuosius pirkimus				
8.	Pasikeitus teisės aktams, peržiūrėti ar pakoreguoti Biuro supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles	Biuro direktorius	Nuolat	Supaprastintos viešųjų pirkimų taisyklės atitinka teisės aktų reikalavimus
9.	Siekti didinti viešųjų pirkimų apimtį per Centrinę perkančiąją organizaciją, atsižvelgiant į Centrinės perkančiosios organizacijos prekių ir paslaugų kataloge pateiktų prekių, paslaugų ir darbų asortimentą	Biuro direktorius	Nuolat	Didėjantis Biurui reikalingų prekių, darbų ir paslaugų, nurodytų kataloge, įsigyjamų per Centrinės perkančiosios organizacijos, skaičius
10.	Siekti didinti pirkimų skaičių, kurie vykdomi centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis (elektroniniai pirkimai)	Biuro direktorius	Nuolat	Didėjantis viešųjų pirkimų skaičius juos vykdant centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis (elektroniniai pirkimai)
11.	Užtikrinti, kad Biuro internetiniame tinklalapyje būtų skelbiama apie vykdomus supaprastintus viešuosius pirkimus, išskyrus pirkimus, vykdomus apklausos būdu	Biuro direktorius	Nuolat	Viešųjų pirkimų skaidrumas ir viešumas, kelio užkirtimas korupcijos apraiškoms, panaudojant valstybės bei savivaldybės biudžeto lėšas